

Sygn. akt IC 1526/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2021 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SO Dorota Krawczyk

Protokolant: Sekretarz Dorota Piątek

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2021 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu jawnym

sprawy z powództwa Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej

przeciwko A. R.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. uznaje za bezskuteczną w stosunku do Skarbu Państwa — Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. umowę sprzedaży z 20 marca 2015 roku zawartą w formie aktu notarialnego, Rep. A nr 2970/2015, sporządzoną przed notariuszem B. G., prowadzącym Kancelarię Notarialną w T., mocą której M. R. sprzedała swojemu mężowi A. R. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) o powierzchni użytkowej 75,00 m², położonego na czwartym piętrze w T. przy ul. (...), składającego się z trzech izb, znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...); w celu ochrony przysługujących powodowi Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w T. w stosunku do dłużnika M. S. R. wierzytelności pieniężnych, wraz z należnymi odsetkami od zaległości podatkowych, kosztami upomnień i kosztami egzekucji, z tytułu:

1) podatku od towarów i usług za:

- listopad 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 6/98/14 z 21 stycznia 2014 r.;

- grudzień 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 6/201/14 z 17 lutego 2014 r.;

- I kwartał 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 29 maja 2014 r. oraz tytułem wykonawczym nr SM (...) z 21 października 2014 r.;

- II kwartał 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 9 września 2014r.;

- III kwartał 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 6/90/15 z 13 stycznia 2015 r.;

2) podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 19% pobieranego od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej ((...)) za:

- miesiące od stycznia do marca 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 27 czerwca 2014 r.;

- miesiące od czerwca do sierpnia 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 27 czerwca 2014 r.;
- rok 2013 stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z dnia 29 maja 2014r.;
- za miesiące od stycznia do marca oraz lipiec 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z dnia 3 lipca 2015 r.;
- rok 2014 stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z dnia 3 lipca 2015r.;
- styczeń 2015 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr (...).2016 z dnia 12 lipca 2016 r.;
- rok 2015 stwierdzonej tytułem wykonawczym nr (...).2016 z dnia 12 lipca 2016 r.;

3) podatku dochodowego od osób fizycznych za:

- miesiące od stycznia do kwietnia 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 3/173/14 z dnia 17 lutego 2014 r.;
- miesiące od listopada do grudnia 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 3/175/14 z dnia 17 lutego 2014 r.;
- miesiące od stycznia do maja 2014 r. stwierdzonej tytułami wykonawczym nr: SM 3/701/15, SM 3/702/15, SM 3/703/15 oraz nr SM 3/704/15 wszystkich z 7 kwietnia 2015 r.;

których łączna wysokość uwzględniając należność główną, odsetki, koszty egzekucyjne i koszty upomnienia wynosi 229.643,84 zł w tym na dzień 26 sierpnia 2019 r. wierzytelność główna – 153.574,80 zł, odsetki – 72.226,00 zł, koszty egzekucyjne – 3.709,44 zł oraz koszty upomnienia – 133,60 zł;

2. nie obciąża pozwanego A. R. brakującą opłatą od pozwu;

3. zasądza od pozwanego A. R. na rzecz Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 10.800,00 (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Sygn. akt I C 1526/19

UZASADNIENIE

Skarb Państwa reprezentowany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, wniósł w imieniu powoda Skarbu Państwa o uznanie za bezskuteczną w stosunku do Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. umowy sprzedaży z 20 marca 2015 r. zawartej w formie aktu notarialnego, Rep. A nr 2970/2015, sporządzonej przed notariuszem B. G., prowadzącym Kancelarię Notarialną w T., mocą której M. R. sprzedała swojemu mężowi A. R. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) o powierzchni użytkowej 75,00 m², położonego na czwartym piętrze w T. przy ul. (...), składającego się z trzech izb, znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...);

w celu zaspokojenia przysługujących powodowi Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w T. (wierzycielowi) w stosunku do M. S. R. (dłużnik) wierzytelności pieniężnych, wraz z należnymi odsetkami od zaległości podatkowych, kosztami upomnień i kosztami egzekucji, z tytułu:

1) podatku od towarów i usług za:

- listopad 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 6/98/14 z 21 stycznia 2014 r.;

- grudzień 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 6/201/14 z 17 lutego 2014 r.;
- I kwartał 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 29 maja 2014 r. oraz tytułem wykonawczym nr SM (...) z 21 października 2014 r.;
- II kwartał 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 9 września 2014 r.;
- III kwartał 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 6/90/15 z 13 stycznia 2015 r.;

2) podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 19% pobieranego od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej ((...)) za:

- miesiące od stycznia do marca 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 27 czerwca 2014 r.;
- miesiące od czerwca do sierpnia 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z 27 czerwca 2014 r.;
- rok 2013 stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z dnia 29 maja 2014 r.;
- za miesiące od stycznia do marca oraz lipiec 2014 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z dnia 3 lipca 2015 r.;
- rok 2014 stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM (...) z dnia 3 lipca 2015 r.;
- styczeń 2015 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr (...).2016 z dnia 12 lipca 2016 r.;
- rok 2015 stwierdzonej tytułem wykonawczym nr (...).2016 z dnia 12 lipca 2016 r.;

3) podatku dochodowego od osób fizycznych za:

- miesiące od stycznia do kwietnia 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 3/173/14 z dnia 17 lutego 2014 r.;
- miesiące od listopada do grudnia 2013 r. stwierdzonej tytułem wykonawczym nr SM 3/175/14 z dnia 17 lutego 2014 r.; \
- miesiące od stycznia do maja 2014 r. stwierdzonej tytułami wykonawczymi nr: SM 3/701/15, SM 3/702/15, SM 3/703/15 oraz nr SM 3/704/15 wszystkich z 7 kwietnia 2015 r., których łączna wysokość uwzględniając należność główną, odsetki, koszty egzekucyjne i koszty upomnienia wynosi 229.643,84 zł w tym na dzień 26 sierpnia 2019 r. wierzytelność główna – 153.574,80 zł, odsetki – 72.226,00 zł, koszty egzekucyjne – 3.709,44 zł oraz koszty upomnienia – 133,60 zł.(-k.6–12)

Wniósł również o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2019 roku Sąd dokonał zabezpieczenia roszczenia na rzecz powoda Skarbu Państwa poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania przez pozwanego A. R. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w T. przy ul. (...), znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wiec (...), którego właścicielem jest pozwany A. R. (k. 107)

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego A. R. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych, podnosząc w uzasadnieniu brak pokrzywdzenia powoda przez M. R., brak działania przez M. R. ze świadomością pokrzywdzenia (braku pokrzywdzenia) powoda przy zawieraniu w dniu 20 marca 2015 r., brak jest

wiedzy pozwanego, aby M. R. rzekomo działała ze świadomością pokrzywdzenia (braku pokrzywdzenia) powoda przy zawieraniu umowy sprzedaży z dnia 20 marca 2015 roku. Uzasadniając swoje stanowisko pełnomocnik pozwanego podnosił, że M. R. nie stała się niewypłacalną, albo nie stała się niewypłacalną w wyższym stopniu wskutek zawarcia umowy w dniu 20 marca 2015 r., a nadto zawarta w dniu 20 marca 2015 r. pomiędzy M. R., a pozwanym umowa ma charakter odpłatny i ekwiwalentny i na jej skutek pozwany nie uzyskał korzyści majątkowej bezpłatnie. Cena sprzedaży w dniu 20 marca 2015 r. przez M. R. pozwanemu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego numer (...) o powierzchni użytkowej 75 m², położonego na czwartym piętrze w T. przy ul. (...), składającego się z trzech izb, znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) jest zgodna z cenami rynkowymi (k.168-171).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Żona pozwanego – dłużniczka M. R. prawo do lokalu numer (...) o powierzchni użytkowej 75,00 m², położonego na czwartym piętrze w T. przy ul. (...) nabyła umową z dnia 30 września 2011 roku za cenę 150.000zł.

(umowa k. 174-176)

Umową sprzedaży z dnia 20 marca 2015 r. zawartej w formie aktu notarialnego, Rep. A nr 2970/2015, sporządzonej przed notariuszem B. G., prowadzącym Kancelarię Notarialną w T., dłużniczka M. R. sprzedała swojemu mężowi A. R. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) o powierzchni użytkowej 75,00 m², położonego na czwartym piętrze w T. przy ul. (...), składającego się z trzech izb, znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...).

Zobowiązania z tytułu kredytów zabezpieczonych hipotekami na spornej nieruchomości na dzień podpisania aktu notarialnego wynosiły 125.500zł

Zgodnie z § 3 w/w umowy strony ustaliły cenę kupna - sprzedaży na kwotę 154.000 złotych. Zgodnie z oświadczeniami zawartymi w § 4 umowy, część wskazanej wyżej sumy, tj. 28.500 zł została zapłacona gotówką przed zawarciem umowy, co sprzedawca pokwitował.

Natomiast kwota 125.500,00zł miała zostać zapłacona w ratach i terminach określonych w umowach i terminach określonych w umowach kredytu zabezpieczonych hipotekami na spornej nieruchomości.

(dowód: odpis aktu notarialnego k. 86-89, uwierzytelniona kopia aktu notarialnego umowy sprzedaży z dnia 20 marca 2015 roku k. 60-63, odpis zupełny księgi wieczystej o nr (...) k.101-104, wydruk z księgi wieczystej k. 179-200)

Ustalając cenę sprzedaży mieszkania strony przyjęły wartość jednego metra kwadratowego mieszkania na kwotę 2.053,33 zł.

Ceny lokali mieszkalnych przy ul. (...) w T. za 1 m² w 2015 roku wahały się od 2000,00 zł do 2887,62zł.

Na 22 transakcje 13 było poniżej 2500zł. Średnia arytmetyczna z 22 transakcji wynosi 2437,00zł za 1m².

(dowód: wydruk z aplikacji (...) obrazującego wartość spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w T. przy ul. (...) w 2015 roku k. 90-95, odpis aktu notarialnego k. 86-89,)

M. R. w dacie sprzedaży mieszkania i nadal ma wobec powoda Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w T. (wierzycielowi) dług. Łączna wysokość przysługujących wierzycielowi wierzytelności przy uwzględnieniu należności głównej, odsetek, kosztów egzekucyjnych i kosztów upomnienia wynosi 229.643.84 zł (w tym na dzień 26 sierpnia 2019 r. wierzytelność główna — 153.574,80 zł, odsetki — 72.226,00 zł, koszty egzekucyjne — 3.709,44 zł oraz

koszty upomnienia – 133,60 zł. wierzytelności pieniężnych, wraz z należnymi odsetkami od zaległości podatkowych, kosztami upomnień i kosztami egzekucji).

(dowód: dowód: uwierzytelnione kopie: deklaracji VAT-7 za listopad 2013 r.k.14, za grudzień 2013 r.k.15, korekty deklaracji VAT-7K za I kwartał 2014 r.,k.16-17, korekty deklaracji VAT-7K za II kwartał 2014 r., k.18-19, deklaracji VAT-7K za III kwartał 2014 r. k.20 wraz z listą zaległości dłużnika (załącznik zbiorczy 1) k.21, korekty deklaracji PIT-36L za rok 2013 k.22-23, deklaracji PIT-36L za rok 2014 k.24-28, deklaracji PIT-36L za rok 2015 wraz z listą zaległości dłużnika (załącznik zbiorczy 2) k.29-31, deklaracji PIT-4R za rok 2013 k.33-34, deklaracji PIT-4R za rok 2014 k.35-36 wraz z listą zaległości dłużnika k.37, uwierzytelnionych kopii tytułów wykonawczych o numerach: SM 6/98/14 z 21 stycznia 2014 r.-k.38, SM 6/201/14 z 17 lutego 2014 r. k.39, SM (...) z 29 maja 2014 r. k.40, SM (...) z 21 października 2014 r. k.41, SM (...) z 9 września 2014 r. k.42, SM 6/90/15 z 13 stycznia 2015 r. k.43, SM (...) z 27 czerwca 2014 r. k.44., SM (...) z 27 czerwca 2014 r. k.45, SM (...) z 29 maja 2014 r. k.46, SM (...) z 3 lipca 2015 r. k.47, SM (...) z 3 lipca 2015 r. k.48-49, 1604.2016 z 12 lipca 2016 r. k.50, 1607.2016 z 12 lipca 2016 r. k.51, SM 3/173/14 z 17 lutego 2014 r. k.52, SM 3/175/14 z 17 lutego 2014 r. k.53, SM 3/701/15 z 7 kwietnia 2015 r. k.54-55, SM 3/702/15 z 7 kwietnia 2015 r., SM 3/703/15 z 7 kwietnia 2015 r., SM 3/704/15 z 7 kwietnia 2015 r. k.56-58, stanu zaległości zobowiązanego k.59)

Naczelnik Urzędu Skarbowego w T. wszczął przeciwko dłużniczce M. R. postępowanie egzekucyjne skierowane do jej składników majątku, jednakże podjęte w jego ramach czynności egzekucyjne nie doprowadziły do uzyskania środków wystarczających na pokrycie zaległości objętych załączonymi do niniejszego pozwu tytułami wykonawczymi.

(dowód: zawiadomienia o zajęciu i zawiadomienia o przeszkodzie w realizacji zajęcia – brak środków k. 64-85)

W okresie od 31 maja 2004 roku do 3 czerwca 2015 roku świadek - żona pozwanego M. R. prowadziła działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. (...) M. R., której przeważającym przedmiotem była sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana, ale również transport.

(dowód: Informacja z Centralnej Ewidencji (...) o Działalności Gospodarczej k. 96-98)

Dłużniczka M. R. oraz pozwany A. R. związek małżeński zawarli w 2002 roku a rozdzielnosc niedługo po tym. Ze związku mają dwoje dzieci w wieku 10 i 6 lat. Zarówno pozwany jak i dłużniczka w dniu dokonania analizowanej czynności prawnej zamieszkiwali w mieszkaniu na ul. (...), (...)-(...) T. i nadal zamieszkują w mieszkaniu stanowiącym przedmiot zaskarżonej czynności wraz córkami.

Małżonkowie mają ustanowioną rozdzielnosc majątkową, która ustanowili zaraz po ślubie.

Żona pozwanego od 2015 roku nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu męża. Pozwany na utrzymanie rodziny przeznaczają od 5.000zł do 8.000 zł miesięcznie. Pozwany opłaca wszelkie rachunki.

M. R. wcześniej miała swoją działalność gospodarczą, zajmowała się transportem.

(dowód: zeznania pozwanego –k.258 verte-259 verte nagranie audio video od 00.07.0300.52., zeznania świadka M. R. –k.275-276 minuty 00:00:14-00.34.23)

Pozwany pracuje, prowadzi własną działalność gospodarczą w zakresie transportu międzynarodowego, ma dwa samochody. Zatrudnia kierowcę, z wynagrodzeniem wraz z dodatkami ok. 7.000zł miesięcznie. Pozwany ma samochód osobowy O. (...) roku. Pozwany bardzo często przebywa poza granicami kraju, po 8-10 dni jest w trasie.

Żona pozwanego nie ma żadnego majątku. Żona ma jakąś działkę. Powód spłacał zadłużenie hipoteczne zgodnie z umową kupna sprzedaży ze swoją żoną i ok. 18.000zł zostało do spłaty za mieszkanie bankowi.

M. R. miała problem z płatnością rat kredytu za to mieszkanie.

Żona pozwanego chciała sprzedać mieszkanie, bo miała problemy z różnymi płatnościami. Powód chciał kupić to mieszkanie, ponieważ nie było go stać na zapłatę całej ceny mieszkania, więc zobowiązał się spłacać raty.

Oprócz mieszkania i trzech samochodów, jeden na os. fiz. i dwa na firmę powód nie majątku. Samochody w firmie warte są po ok. 100.000zł każdy.

Sporne mieszkanie jest na poddaszu.

Żona pozwanego nie płaci czynszu za to że u mnie mieszka. Czynsz jest w wysokości 700zł. Prąd ok. 200 zł na dwa miesiące, woda jest w czynszu. Nie ma gazu. Ogrzewanie jest elektryczne.

(dowód: zeznania pozwanego k. 258 verte-259 verte nagranie audio video od 00.07.0300.52)

W trakcie sprzedaży mieszkanie nadawało się do remontu, lokal mieszkalny był w złym stanie technicznym. Po jego zakupie powód robił remonty, zrobił gładzie, zrobił kuchnię, wymienił płytki, sam wykonywał większość prac, remont kosztował ok 30.000zł-40.000zł. Powód kupił meble do kuchni, wyposażenie łazienki, prysznic, bidet i toaletę.

Cenę sprzedaży zasugerował notariusz jako cenę rynkową

(dowód: zeznania pozwanego k. 258 verte-259 verte nagranie audio video od 00.07.0300.52, zeznania świadka M. R. k. 275-276 minuty 00:00:14-00.34.23, protokół o stanie majątkowym zobowiązanego k. 99)

Świadek M. R. nie wie ile miała długu na dzień 31.05.2015 r. Miała zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego ok. 200 000 zł. Nie wie od kiedy nie regulowała zobowiązań. Obecnie ma dług ok. 300 000 zł z odsetkami.

Sporne mieszkanie było kupione na kredyt. Nie uregulowała płatności wobec banku terminowo i chciała sprzedać mieszkanie żeby spłacić kredyt. Sprzedała mieszkanie za 154.000zł, nie dostała ceny za mieszkanie. Nie otrzymałam pieniędzy do ręki, zostały uregulowane zaległe raty do banku. Były dwa kredyty, rata łącznie wynosiła ok. 3000zł.

W trakcie całej działalności to było 7 aut. To były auta brane w leasing. Auta zostały sprzedane, innym firmą, część pieniędzy została spłacona do Urzędu Skarbowego. Kiedy powstał dług to nie było wszystkich aut w firmie, część została sprzedana wcześniej W 2014 lub 2015 roku mąż zaczął prowadzić działalność. Aut do swojej firmy mąż nie przejął.

Kwota 154 000zł to była wartość rynkowa mieszkania.

Oprócz samochodów dysponowałam innym majątkiem, to były działki budowlane. Te działki dalej są moim majątkiem, mają ok 2 tyś metrów, nie wiem jaka jest ich wartość. Myślę, że ponad 100 000 zł. Działki są zajęte przez wierzycieli. Nie mogę ich sprzedać. Oprócz Urzędu Skarbowego mam ok 400 000 zł długów.

(dowód: zeznania świadka M. R. k. 275-276 minuty 00:00:14-00.34.23, protokół o stanie majątkowym zobowiązanego k. 99)

Sąd ocenił i zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne Sąd uwzględnił w całości.

W art. 527-534 k.c. uregulowana jest ochrona wierzycieli w razie niewypłacalności dłużnika zwana również skargą paulińską. Celem tej instytucji jest ochrona interesów wierzyciela na wypadek nieuczciwego postępowania dłużnika, który z pokrzywdzeniem wierzyciela wyzbywa się składników swojego majątku na rzecz osób trzecich i w ten sposób stwarza lub pogłębia stan swojej niewypłacalności.

W myśl art. 527 k.c. § 1. Gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku

do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

§ 2. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

§ 3. Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Zgodnie z treścią art. 527 k.c. wierzyciel może dochodzić uznania czynności prawnej za bezskuteczną w stosunku do niego, przy spełnieniu przesłanek: pokrzywdzenia wierzyciela, jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, wiedzy lub możliwości - przy zachowaniu należytej staranności - dowiedzenia się o tym przez osobę trzecią.

Przedmiotem skargi pauliańskiej może być w zasadzie każda ważna czynność prawna, rozporządzająca lub zobowiązująco-rozporządzająca, mogą to być czynności odpłatne i nieodpłatne, sposób dokonania i rodzaj wchodzących w grę czynności, które stanowią przedmiot zaskarżenia w trybie art. 527 i n., ujmowane są bowiem bardzo szeroko.

Dla zakwalifikowania czynności jako mogącej stanowić przedmiot zaskarżenia istotne jest zatem tylko to, by taka czynność przyniosła osobie trzeciej korzyść, w szczególności przez nabycie prawa majątkowego lub zwolnienie z zobowiązania. Zawsze chodzi tu jednak o czynność prawną dłużnika.

Ciężar udowodnienia w/w przesłanek odpowiedzialności spoczywa na powodzie zgodnie z art. 6 k.c. W ocenie Sądu powód udowodnił wszystkie przesłanki tej odpowiedzialności, co czyniło tą skargę za uzasadnioną i skutkowało uwzględnieniem powództwa.

Bezspornym jest istnienie wierzytelności pieniężnej powoda i odpowiadającego jej długu M. R.. Wierzytelność podlegająca ochronie jest skonkretyzowana. Dłużnik M. R. miała pełną świadomość istnienia swojego długu, wynika on tytułów wykonawczych wystawionych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. Zobowiązania wobec powoda powstały przed dokonaniem spornej darowizny.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, z dokumentacji zawartej w szczególności zawiadomień o przeszkodzie w realizacji zajęcia – brak środków wynika, że M. R. od kilku lat nie spłaca swoich długów, które są co najmniej rzędu setek tysięcy złotych.

Wymagalne wierzytelności pieniężne należne powodowi wobec żony pozwanego wynikają z tytułu: podatku od towarów i usług za listopad 2013 r., grudzień 2013 r., I kwartał 2014 r., II kwartał 2014 r., III kwartał 2014 r., podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 19% pobieranego od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej ((...)) za miesiące od stycznia do marca 2013 r., miesiące od czerwca do sierpnia 2013 r., rok 2013, za miesiące od stycznia do marca oraz lipiec 2014 r., za rok 2014, za styczeń 2015 r., za rok 2015, podatku dochodowego od osób fizycznych za miesiące od stycznia do kwietnia 2013 r., od listopada do grudnia 2013 r. oraz od stycznia do maja 2014 r.

Łączna wysokość tych wierzytelności uwzględniając należność główną, odsetki, koszty egzekucyjne i koszty upomnień wynosiła na 26 sierpnia 2019 r. 229.643,84 zł, w tym wierzytelność główna – 153.574,80 zł, odsetki – 72.226,00 zł, koszty egzekucyjne – 3.709,44 zł oraz koszty upomnienia – 133,60 zł.

Tak więc w chwili zawierania umowy kupna sprzedaży mieszkania miała pełną świadomość istnienia długu i jego wysokości.

Dłużnik M. R. działał w złej wierze przenosząc na pozwanego męża własność mieszkania. Z zeznań pozwanego wynika, że M. R. miała problem z płatnościami rat kredytu za to mieszkanie, „chciała sprzedać mieszkanie, bo miała problemy z różnymi płatnościami.” Powód chciał kupić to mieszkanie, ponieważ nie było go stać na zapłatę całej ceny mieszkania, więc zobowiązał się spłacać raty.

Zaskarżona czynność dłużnika w postaci umowy kupna - sprzedaży lokalu mieszkalnego niewątpliwie została dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela Skarbu Państwa. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był poprzednio. W orzecznictwie sformułowano ogólnie tezę, iż pokrzywdzenie wierzyciela powstaje na skutek takiego stanu faktycznego majątku dłużnika, który powoduje niemożność, utrudnienie lub odwołanie zaspokojenia wierzyciela (por. wyrok SN z dnia 28 listopada 2001 r. IV CKN 525/00 lex nr 53110). Na skutek zaskarżonej czynności nastąpiło zmniejszenie majątku dłużnika, gdyż ubyły z niego wartościowe składniki. Bezsprzecznie dokonanie zaskarżonej czynności w postaci umowy sprzedaży mieszkania powiększyło niewypłacalność dłużnika M. R.. Między niewypłacalnością dłużnika, a podjęciem przez niego czynności prawnych zachodził związek przyczynowy. Dłużnik M. R. działała niewątpliwie z pełną świadomością pokrzywdzenia wierzyciela - powoda w sprawie, był świadomy istnienia swojego zobowiązania względem powoda. Skoro dłużnik nie był w stanie spłacić swojego zobowiązania to jego działanie w postaci opisanej umowy należy tak oceniać, gdyż czynność w postaci umowy sprzedaży miała na celu wyprowadzenie cennych składników z majątku dłużnika.

Należy podzielić pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - V Wydział Cywilny z 2013-07-18, w sprawie sygn. akt V ACa 359/13 (O.: (...)) zgodnie z którym w ramach stosowania art. 527 § 1 KC wystarczające jest, by dłużnik przewidywał pokrzywdzenie wierzyciela w granicach ewentualności - świadomość dłużnika nie jest tutaj wymagana.

Zgodnie z art. 529 k.c. jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania czynności prawnej. Pozwany nie obalił tego domniemania poprzez wykazanie, iż dłużnik w chwili dokonania umowy nie zdawał sobie sprawy, że działał z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Pozwany A. R. będąc mężem dłużnika uzyskał korzyść majątkową w postaci lokalu mieszkalnego, co wiązało się z uszczupleniem majątku dłużnika. Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Pozwany A. R. jest mężem dłużnika M. R..

Sąd nie dał wiary twierdzeniom powoda, że nie interesowało go skąd żona ma pieniądze, ile zarabia, nie wiem co się stało z samochodami, które miała żona, nie wie nic o długach żony, bowiem już wcześniej zeznał, że kupił mieszkanie, ponieważ miała problemy z regulowaniem zobowiązań, mieszkał z żoną w jednym mieszkaniu, prowadził wspólne gospodarstwo domowe, wychowują razem dzieci. Z doświadczenia życiowego, że kwestie budżetu domowego, finansów to sprawy, którym małżonkowi poświęcają wiele czasu i uwagi. Fakt ustanowienia zaraz po ślubie rozdzielności majątkowej nie może usprawiedliwiać niewiedzy o długach współmałżonka.

Sąd postanowił oddalić wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka B. G. - notariusza oraz z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego zgłoszonych przez pełnomocnika pozwanego w piśmie z 09.10.2020 roku, bowiem zmierzały do przedłużenia postępowania. Z aktu notarialnego wynika wszystko co jest istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Okoliczność czy notariusz doradzał jaka cena powinna być zapłacona, zdaniem Sądu nie jest istotna dla rozstrzygnięcia sprawy, zresztą nikt tego nie kwestionował i Sąd poczynił takie ustalenia. Jeśli chodzi o opinie biegłego to zdaniem Sądu okoliczność na którą została zgłoszona jest udowodniona za pomocą innych dowodów.

Zdaniem Sądu cena mieszkania była ceną rynkową, nie była zaniżona.

Ustalając cenę sprzedaży mieszkania strony przyjęły wartość jednego metra kwadratowego mieszkania na kwotę 2.053,33 zł. Jak wynika z załączonego przez stronę powodową wydruku z aplikacji (...) obrazującego wartość spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w T. przy ul. (...) w 2015 roku k. 90-95 ceny lokali mieszkalnych przy ul. (...) w T. za 1 m2 w 2015 roku wahały się od 2000,00 zł do 2887,62zł.

Na 22 transakcje 13 było poniżej 2500zł. Średnia arytmetyczna z 22 transakcji wynosi 2437,00zł za 1m2.

Zdaniem Sądu skoro cena za m2 spornego mieszkania mieści się we wskazanych widełkach, brak jest podstaw do kwestionowania ceny ustalonej w umowie.

Należy podkreślić, że na cenę mieszkania ma wpływ jego stan techniczny, położenie. Sporne mieszkanie położone jest na poddaszu, a więc to na pewno wpływa na obniżenie ceny w stosunku do średniej. Jak wynika z zeznań pozwanego i świadka w trakcie sprzedaży mieszkanie nadawało się do remontu, lokal mieszkalny był w złym stanie technicznym. Po jego zakupie powód robił remonty, zrobił gładzie, zrobił kuchnię, wymienił płytki, sam wykonywał większość prac, remont kosztował ok 30.000zł-40.000zł. Powód kupił meble do kuchni, wyposażenie łazienki, prysznic, bidet i toaletę.

Brak jest dowodu na potwierdzenie, że pozwany zapłacił dłużnikowi część ceny w kwocie 28.500 zł. W akcie notarialnym odnotowano, że „została zapłacona gotówką przed zawarciem umowy, co sprzedawca pokwitował.” Natomiast świadek dłużnik M. R. zeznała, że tych pieniędzy nie otrzymała. Natomiast kwota 125.500,00zł miała zostać zapłacona w ratach i terminach określonych w umowach i terminach określonych w umowach kredytu zabezpieczonych hipotekami na spornej nieruchomości. Dla pozwanego ta transakcja była korzystna, bowiem nie ponosił kosztów otrzymania kredytu, jak sam zeznał nie miał pieniędzy na kupno mieszkania, niewątpliwie spłacał raty kredytów zabezpieczonych na tej nieruchomości hipotecznie.

Zgodnie z **art. 533 k.c.** osoba trzecia, która uzyskała korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, może zwolnić się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela żądającego uznania czynności za bezskuteczną, jeżeli zaspokoi tego wierzyciela albo wskaże mu wystarczające do jego zaspokojenia mienie dłużnika.

Pozwany nie zaspokoił powoda, ani nie wskazał majątku z którego może się zaspokoić. Pozwany w żaden sposób nie udowodnił, że dłużnik ma majątek, z którego powód może się zaspokoić.

Sąd w pełni podziela pogląd, że do ochrony należności podatkowych może mieć zastosowanie – w drodze analogii – skarga paulińska wyrażony w: wyr. SN z 1.6.2011 r. (II CSK 513/10, L.); wyr. SN z 27.4.2018 r. (IV CSK 226/17, L.); wyr. SA w Łodzi z 10.10.2018 r. (I ACa 1652/17, L.); wyr. TK z 18.4.2018 r. (K 52/16, L.); post. SN z 19.3.2018 r. (II CSK 640/17, L.); wyr. SA w Białymstoku z 25.9.2017 r. (I ACa 23/17, L.); wyr. SA w Warszawie z 19.2.2020 r., I ACa 313/19.

Mając powyższe ustalenia i rozważania na uwadze Sąd uwzględnił powództwo i orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

Mając na uwadze trudną sytuację finansową oraz życiową pozwanego, który sam utrzymuje rodzinę żonę i dwoje dzieci, Sąd nie obciążył pozwanego brakującą opłatą od pozwu.

O kosztach procesu na rzecz powoda Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Pozwany przegrał sprawę w całości, dlatego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.800zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Z/ odpis uzasadnienia doręczyć pełnomocnikom stron wraz z odpisem wyroku.